

הַמֶּאֱמֵר הַשְּׁבוּעִי

גדולה הכנסת אורחים

תורת מנחם

שבוע פרשת וירא

בע"ה

תגיד לי,

זה לא נראה לך קצת חצוף? הקב"ה בא לבקר אותך ואתה הולך לארח איזה ישמעאלי?!

זו שאלה חזקה, וזו בדיוק השאלה שהרבי מליובאוויטש שואל במאמר שלנו: מדוע אברהם הולך לקבל אורחים בעת שה' יתברך מבקר אותו? יותר מזה, חז"ל לומדים מכך ש"גדולה הכנסת אורחים מקבלת פני שכינה"! מטורף!

אז במאמר שלנו נלמד קודם כל מהי 'קבלת פני השכינה' ואיך נראה הגילוי האלוקי הכי גדול; נלמד ממה הצדיקים חולים, ונגלה שאנחנו חולים באותה מחלה במינונים שונים... והעיקר, נלמד על מעלת מצוות הכנסת אורחים, ומעלת המצוות ככלל.

וגם, פנינה מעניינת: נראה מה היה הדבר הקשה ביותר לאדמו"ר הזקן.

יחד עם כל זה ניגע בשופר הרמוז בפרשתנו בעקדת יצחק – המעמד המכונן שמלווה אותנו כיהודים בני אברהם.

בנקודה למחשבה נקבל עצה להתמודדות עם **דיכאון**, ונראה מה גם ניל ג'ייקובסון – פסיכולוג אמריקאי – גילה בניסוי שלו.

שבוע טוב ומבורך!

גדולה הכנסת אורחים

הרבי מליובאוויטש – תורת מנחם תשכ"ב

מבואר

ה', חכה דקה, יש לי אורחים

גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה, דכתיב ויאמר אדני"י
אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור וגו', והיינו, שאע"פ –
[שאף על פי] שהי' אצלו הענין דהקבלת פני שכינה, כמ"ש – [כמו
שכתוב] וירא אליו הוי', מ"מ – [מכל מקום], הניחו (להקב"ה) והלך
לקבל האורחים, כיון שהכנסת אורחים גדולה מהקבלת פני
שכינה. ולהבין גודל מעלת הענין דהכנסת אורחים, יש לבאר
תחילה גודל מעלת הענין דהקבלת פני שכינה, שזהו"ע דוירא
אליו הוי', שעפ"ז – [שעל פי זה] יובן גודל הענין דהכנסת אורחים
שגדולה יותר מהקבלת פני שכינה.

חז"ל אומרים ש"גדולה הכנסת אורחים מקבלת פני שכינה דכתיב ויאמר
ה' אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור וגו'"; הקדוש־ברוך־הוא בתחלת
הפרשה נגלה לאברהם אבינו "וירא אליו הוי'", ובכל זאת אברהם 'עוזב' כביכול
את גילוי פני השכינה על מנת לקבל אורחים. מכאן לומדים חז"ל שהכנסת
אורחים יותר גדולה מקבלת פני השכינה.

בשביל להבין את גודל מעלת הכנסת אורחים, עלינו להבין קודם־כל מהי
קבלת פני שכינה – שהכנסת האורחים גדולה ממנה:

זהירות צדיק חולה – וזה מדבק!

(ב) והענין בזה, כפי שמבאר כ"ק אדמו"ר הצמח צדק (בעל יום
ההולדת) במאמר ד"ה – [דבור המתחיל] וירא אליו הוי' שנדפס באור

התורה, בפירוש דברי הגמרא הקב"ה ביקר חולים דכתיב וירא אליו הוי' באלוני ממרא גו' (יום שלישי למילתו הי' ובא הקב"ה ושאל בשלומי), שענין החולים בעולמות עליונים הוא כמ"ש סמכוני באשיות גו' כי חולת אהבה אני, שבחינת חולת אהבה היינו שהאהבה להקב"ה חודרת אותו (נעמט אים דורך) כ"כ – [כל כן] עד שנעשה חולה. וענין זה שייך בדרגות הכי עליונות, כידוע מ"ש בכתבי האריז"ל שחולה בגימטריא מ"ט, שמורה על דרגא שישנם כל מ"ט שערי בינה בשלימות, ואף שלכאורה הרי זו דרגא היותר נעלית שיכולים להגיע אלי', כמארז"ל חמשים שערי בינה נבראו בעולם וכולם ניתנו למשה חסר אחת (מ"ט), שנאמר ותחסרהו מעט מאלקים, מ"מ, הרי זה עדיין בבחי' חולה (בגימטריא מ"ט), כיון שחסר שער החמשים. ואדרבה, כיון שנמצא בדרגא כזו שיש לו ענין הבינה בשלימות, מ"ט שערי בינה, אזי מבין הוא ביותר שישנו ענין נעלה יותר שלא השיג עדיין, שהו"ע שער החמשים, ומצד זה נעשה אצלו חולת אהבה ביותר.

הגמרא אומרת שאברהם זכה לקבלת פני שכינה כי ה' קיים בו מצוות ביקור חולים – אברהם היה ביום השלישי למילה שלו, וה' בא לבקר אותו בעודו חולה. אם נרצה ללמוד מכל הסיפור הזה גם לגבינו, נתבונן מהו 'חולי' ברוחניות שגורם לקבלת פני השכינה:

חולי רוחני הוא המתואר בפסוק "סמכוני באשיות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני" – כנסת ישראל, הנשמה זועקת וצריכה 'סמיכה' וסעד, כי היא חולה מרוב אהבה לה'. דבר זה קורה כאשר האהבה שלנו לה' כל-כך חזקה עד שהיא חודרת אלינו ללב, ואנחנו מרגישים צמאון ותשוקה אין-סופית לקדוש-ברוך-הוא. חולי שנולד כי אנחנו כל-כך אוהבים ורוצים את ה', אך לא מצליחים להשיג אותו ולא מרגישים שהוא בא אלינו.

לכן החולי הזה שייך גם במדרגות הכי גבוהות ואצל הצדיקים הכי גדולים! המדרגה הכי גבוהה – לה זכה משה רבינו – היא השגת מ"ט שערי בינה מתוך חמישים שערי הבינה, משום שאת שער החמישים לא ניתן להשיג בכלל. האר"י הקדוש מראה לנו ש'מ"ט' בגימטריא 'חולה'! כי כשמגיעים למדרגה כזו של הבנה בגדולת ה' ורוממותו – מבינים ומרגישים מאד חזק כמה חסר לי שער החמישים, כמה אני רוצה את ה', עד שנעשים חולים מכך. לכן בכל המדרגות, ובמיוחד אצל הצדיקים, שייך להיות 'חולה' אהבה' מרוב צמאון ואהבה לה'.

וזהו גם מ"ש הצמח צדק בשרש מצות התפלה בענין האהבה רבה דבחי' [–דבחינת] מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ, שלא לחפץ שום דבר זולתו ית', ולא אפילו שמים וארץ שהם ג"ע [–גן עדן] עליון ותחתון, אלא תהי' האהבה רק לו ית' לבד דהיינו למהו"ע [–למהותו ועצמותו] ית' ממש, וכפי שמוסיף, שכך הי' נשמע הלשון ממורנו ורבינו נ"ע [–נשמתו עדן] בדביקותו שהי' אומר בזה"ל [–בזה הלשון] איך וויל זע גאָר ניסט איך וויל ניט דאָיין ג"ע איך וויל ניט דאָיין עוה"ב כו' איך וויל מער ניט אַז דיך אַליין, והיינו, שדביקותו של אדמו"ר הזקן באופן דמי לי בשמים ועמך לא חפצתי, שאינו חפץ בג"ע ועוה"ב, שהו"ע [–שהוא ענין] מ"ט שערי בינה, כי אם במהו"ע ית' ממש, שהו"ע שער הנו"ן, היא בבחי' חולת אהבה.

הצמח צדק הסביר בספרו 'דרך מצוותיך', שרש מצות התפלה, שזהו גם העניין של 'אהבה רבה'¹: אני לא רוצה שום דבר, אין מה שיכול לספק אותי, אני רוצה רק את ה' יתברך. דוד המלך מבטא את האהבה הזו באמירה "מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ"; אין לי משהו בשמים וגם לא בארץ שאני חפץ בו מלבדך. בחסידות הסבירו שה'שמים וארץ' הם גם אלו הרוחניים – גן עדן עליון ('שמים') וגן עדן תחתון ('ארץ') – או במלים אחרות, דוד המלך באהבתו הרבה לה' אומר שהוא לא רוצה שום מדרגה רוחנית, כי הוא רוצה רק את עצמות ה' ממש.

ככה מוסיף ומספר הצמח צדק על סביו – אדמו"ר הזקן – שבדבקות שלו היה אומר (ביידיש): "אני לא רוצה את הגן עדן שלך, לא רוצה את העולם הבא שלך כו' – אני לא רוצה דבר מלבדך". כי אדמו"ר הזקן היה ב'אהבה רבה' והשיג את מ"ט שערי בינה, כך שהיה חולה אהבה רק לעצמות ה'.

כשה' יורד לדפא אותך

ועז"נ סמכוני באשיות גו' כי חולת אהבה אני, היינו, שכאשר ישנו הענין דחולת אהבה, אזי צריך להיות הענין דסמכוני באשיות, שהו"ע התגלות אור א"ס ב"ה [–אין סוף ברוך הוא] מדרגא

¹ בחסידות ישנה הבחנה נרחבת בין מדרגות באהבת ה', כאשר הדירוג נובע מכמה מרגישים את ה' יתברך באהבה זו. שתי מדרגות מרכזיות שבחב"ד מעמיקים בהן וחוזרים עליהן רבות הן "אהבת עולם" ו"אהבה רבה". ראה לדוגמה ספר התניא פרקים מד-מה.

נעלית יותר ממ"ט שערי בינה (בגימטריא חולה), שגילוי זה הוא
רפואה לחולת אהבה זו.

אחרי שהבנו מהו חולי אהבה - תשוקה לעצמות ה' שלא באה על סיפוקה -
נוכל להבין מהו "סמכוני באשיות" שצריך לעזור ל"חולת אהבה": כיוון
שהתשוקה העצומה לא באה על סיפוקה גם בהשגת מ"ט שערי בינה, היא זקוקה
ל"רפואה" מיוחדת - התגלות של אור אינסוף שמגיע ממדרגה יותר גבוהה מ-
מ"ט שערי בינה, כלומר הארה מ'שער החמישים' (שער הנו"ן)! זו הרפואה לחולי:
רק השגה של הארה אליה כספה הנשמה.

וזהו מש"נ [—מה שנאמר] וירא אליו הוי', לבקר את החולה,
שהו"ע התגלות אוא"ס [—אור אין סוף] שלמעלה ממ"ט שערי
בינה, כדי לרפא את החולת אהבה.

זה מה שקרה גם לאברהם, שהיה חולה (אהבה) לאחר ברית המילה - "וירא
אליו הוי'", הקדוש־ברוך־הוא בא 'לבקר' את אברהם אבינו החולה, שזהו גילוי
שער החמישים, על מנת להבריא מחולי האהבה.

וזהו גם מש"נ כחום היום, שהוציא הקב"ה חמה מנרתקה, שהו"ע
שמש צדקה ומרפא גו', ומורה על הגילוי דבחי' אריך אנפין
שממנו נמשך ארוכה ורפואה כו', הרפואה לחולת אהבה.

"וירא אליו הוי' כחום היום", וחז"ל דורשים שה' הוציא במיוחד 'חמה
מנרתיקה', כדי לגרום לאברהם כביכול לנוח ולהבריא. אבל אחרי שהבנו
שאברהם לא היה צריך 'לנוח' כדי להבריא, אלא גילוי של אור אליו הוא היה צמא,
נדרוש שגם "כחום היום" הוא המשך התיאור של גילוי השכינה לאברהם, של
"וירא אליו הוי'".

מה הכוונה? ה' מוציא את האור החזק של השמש שכיום אנחנו נסתנוור אם
נראה אותו בלי שום נרתיק... זהו משל לכך שה' מגלה ומוריד לעולמנו הדל אור
אלוקי מאד עליון, או כמו שהפסוק מתאר את יכולת השמש לרפא "שמש צדקה
ומרפא". צדקה היא נתינה מהעשיר אל העני, מהמורא אל האפל, מהעליון אל
התחתון - וזהו מה שהוצאת השמש מרמזת - ה' מוריד אלינו הדלים אור עליון,
על מנת להביא לנו ארוכה ומרפא. הוא מגלה את רצונו התקיף והעליון בנו, ולכן
כל הדינים וכל הקשיים נמתקים. זהו גילוי של מדרגת "אריך אנפין" במציאות
התחתונה שלנו, גילוי מאד עליון (מסנוור!) של אור אלוקי על מנת לרפא את
אברהם.

וענין זה (שמש צדקה) הוא ע"ד [—על דרך] הגילויים דלעתיד
לבוא, כמארז"ל שלעתיד לבוא הקב"ה מוציא חמה מנרתקה

צדיקים מתרפאין בה, דכתיב וזרחח לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא גו', וכמבואר במדרש ששמש צדקה הוא משיח.

יתרה מזאת, הוצאת החמה מנרתיקה היא התיאור של חז"ל "לעתיד לבא הקב"ה מוציא חמה מנרתיקה צדיקים מתרפאים בה דכתיב 'וזרחח לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא' - אור מיוחד של ימות המשיח! המדרש אפילו אומר ש"שמש צדקה" זה אור משיח עצמו!

הדבר הקשה ביותר לאדמו"ר הזקן

ג) ומזה מובן גודל מעלת הענין דהכנסת אורחים שגדולה מהקבלת פני שכינה, שהרי אע"פ שהי' אצל אברהם הקבלת פני שכינה באופן נעלה ביותר, וירא אליו הוי', לבקר את החולה, שהו"ע גילוי שער הנו"ן כדי לרפא את החולת אהבה, מ"מ, כאשר וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו, אזי וירץ לקראתם גו', שהניחו להקב"ה והלך לקבל את האורחים.

מכל זה אנחנו מבינים איזה גילוי אלוקי נדיר היה לאברהם, אור של "לעתיד לבא", שער החמישים. ובכל זאת, אברהם עוזב את גילוי השכינה הכי גדול - ה' יורד עד אליו לרפא את חולי האהבה - והוא הולך להכניס אורחים, שלושה ישמעאלים רעבים, "וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו - וירץ לקראתם!" עכשיו אנחנו מבינים יותר למה חז"ל למדו מכך ש"גדולה הכנסת אורחים מקבלת פני שכינה"...

אז מהי המעלה של הכנסת אורחים? (וזה גם קצת חצוף לעזוב את הקב"ה, לא??)

ונקודת הביאור בזה, שעיקר העבודה הוא המעשה בפועל, כמארז"ל לא המדרש עיקר אלא המעשה, שזהו ענין נעלה יותר מהדביקות דמי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ, וכפי שמביא כ"ק מו"ח אדמו"ר מאמר הצ"צ שכל עניני המס"נ של רבינו הגדול הם כלא לגבי המס"נ לנתק את עצמו (אפריסן זיך) מהדביקות דעמך לא חפצתי, כדי להתמסר לעשיית טובה לאיש ישראל, שזהו כללות הענין דהכנסת אורחים, שהוא החק שחקקו אברהם אבינו ודרך החסד שנהג בה.

אלא שאנחנו לומדים מכאן נקודה חשובה: מעל לכל דבקות אלוקית, "לא המדרש עיקר אלא המעשה", בפועל ממש, עם עוברי דרך פשוטים². או כפי שאמר הצמח צדק על סביו, שכל ענייני מסירות הנפש שאדמו"ר הזקן עשה³, הם כלום לעומת מסירות הנפש שהיתה עבורו הכי קשה - "לנתק את עצמו" מהדבקות הגדולה בה', בשער החמישים, על מנת להתמסר ולהיטיב ליהודי אחר. ממש כמו שאברהם 'עזב' את השכינה כדי לקבל אורחים, כי זה מה שאדמו"ר הזקן למד ממנו וזה מה שאברהם לימד גם אותנו ו'חקק חק': כל דבקות וכל מדרגה אינה שוות ערך לעשיית טובה בפועל ליהודי אחר!

קרן של בהמה תחדש את העולם!

(ד) ויש לומר בדרך אפשר, שזהו גם ענינו של ראש השנה,

אפשר לומר שזהו גם ענינו של... ראש השנה! למרות שלכאורה זה יום של התעלות ודבקות, ניתן לראות שהוא בעצם בא לספר לנו על מעלת דוקא המצוות בעולם הזה, במקומות הנמוכים והפשוטים.

שבו חוזרים כל הענינים לקדמותם, ולאח"ז [ולאחרי זה] מתחדשים ונמשכים ע"י תקיעת שופר, שמצות היום בשופר.

בראש השנה כביכול כל החיות של העולם 'חוזרת לקדמותה' – למקור העליון שלה, כדי להברא מחדש ולקבל חיות לשנה חדשה. ההמשכה והגילוי המחודש של החיות קורים על-ידי תקיעת השופר, "שמצות היום בשופר", וממילא עיקר הפעולות של היום הזה קורות באמצעות השופר.

והענין בזה, כמבואר בדרושי חסידות שקול השופר אינו דיבור מסודר בשכל והבנה והשגה, ואינו אפילו קול פשוט של אדם, כי אם תקיעה בקרן של בהמה, ומ"מ, דוקא עי"ז מגיעים למעלה ביותר, לחדש ולהמשיך את כל הענינים כו'. והיינו, שאף שגדלה מעלת קול ודיבור האדם בשכל והבנה והשגה, ועד לשלימות ההבנה וההשגה ע"י שער הנו"ן דבינה שמרווה את הצמאון דחולת אהבה, מ"מ, הרי ענין זה גופא צריך לחזור ולהתחדש ממקורו בחיות מחודש, ובשביל זה צריך להגיע למעלה בעומק יותר, למקום כזה שאי אפשר להגיע אליו ע"י קול ודיבור האדם בשכל והבנה והשגה, וענין זה נעשה ע"י קול השופר, בקרן של

² באופן פשוט, עיקר תורה שבכתב ושבע"פ מתעסק בקיום המצוות המעשיות, ואפילו כדי להגיד לנו 'לא לרצוח', ה' ירד על הר סיני...
³ ועשה המון, בפעולות למען היהודים ברוסיה ובארץ הקדש ועוד ועוד.

**בהמה (ע"ד משנת"ל מעלת המעשה בפועל לגבי הדביקות דמי
לי בשמים גו').**

קול השופר הוא בסך הכל איזה קול פשוט ולא מורכב, בלי תוכן או אמירה מסוימת. מלבד זאת הוא אפילו אינו קול פשוט של אדם אלא קול פשוט שבא מבהמה! מקרן של איל (ומכאן לפרשת השבוע, לאילו של יצחק, כמובן)! מה זה אומר לנו?

הרי בשנה הקודמת יכול להיות שהשגנו כל מה שאפשר להשיג, מ"ט שערי בינה ואפילו את שער החמישים, שמרווה את הצמאון של האהבה. במלים אחרות, הגענו למיצוי היכולת שלנו מבחינת הדיבור, התוכן, ההבנה וההשגה.

בראש השנה כל הדברים האלו מסתלקים מאתנו, כי מסתיימת השנה והחיות כביכול 'חוזרת למקורה' כאמור. מאיפה נביא בחזרה את כל האור שנעלם – כולל שער החמישים? חייבים לגעת במקום יותר גבוה משער החמישים, להגיע למקור ולשרש שיכול כביכול 'לדחוף' את שער החמישים להתגלות! ומה יותר גבוה משער החמישים?

קול פשוט, מקרן של בהמה. געוואלד.

רואים כאן כמה מעשה המצוות בפועל, להיטיב עם יהודי, להיטיב עם העולם בשימוש בו לקדושה – נוגע במקומות הכי עליונים, אפילו למעלה משער החמישים! כמו שלמדנו למעלה על מסירות אברהם ואדמו"ר הזקן, להפרד מהדבקות ולגעת בשרש!

וענין זה נמשך במשך כל השנה בכללות העבודה במעשה בפועל כפשוטו, שע"ז מקבצים ומחזירים ומכניסים את ניצוצות הקדושה שנאבדו ונדחו בקצה השמים, כמ"ש והי' ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוו להוי' בהר הקודש בירושלים. וכן תהי' לנו, בקיום התפלה תקע בשופר גדול לחרותנו, בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש, ובאופן דנגאלין מיד.

על-ידי תקיעת השופר (והמצוות המעשיות בכלל), במשך כל השנה אנחנו מלקטים ומקבצים אנרגיה אלוקית מהעולם, 'מכניסים אורחים' מבחוץ אל הקדושה. וכמו שנאמר גם לגבי ימות המשיח: "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול", ומכח השופר "ובאו האובדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוו להוי' בהר הקודש בירושלים" – כל ה'אובדים' והנדחים, כל הקדושה ש'נכלאה' וירדה לגלות במצרים ובארץ אשור, תבא להשתחוות בהר ה', תתקרב לה', על-ידי תקיעת השופר הגדול.

ובעזרת ה' ככה תתקיים בנו תיכף ומיד ממש התפילה שאנחנו מתפללים
"תקע בשופר גדול לחרותנו", וה' יתברך יתקע בשופר הגדול, ויאסוף את כל
הנשמות, הניצוצות והאנרגיה האלוקית להשתחוות לפני ה'.

גדולה הכנסת אורחים

הרבי מליובאוויטש – תורת מנחם תשכ"ב

גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה, דכתיב ויאמר אדנ"י אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור וגו', והיינו, שאע"פ [שאף על פי] שהי' אצלו הענין דהקבלת פני שכינה, כמ"ש [כמו שכתוב] וירא אליו הוי', מ"מ [מכל מקום], הניחו (להקב"ה) והלך לקבל האורחים, כיון שהכנסת אורחים גדולה מהקבלת פני שכינה. ולהבין גודל מעלת הענין דהכנסת אורחים, יש לבאר תחילה גודל מעלת הענין דהקבלת פני שכינה, שזהו"ע דוירא אליו הוי', שעפ"ז [שעל פי זה] יובן גודל הענין דהכנסת אורחים שגדולה יותר מהקבלת פני שכינה.

ב) והענין בזה, כפי שמבאר כ"ק אדמו"ר הצמח צדק (בעל יום ההולדת) במאמר ד"ה [דבור המתחיל] וירא אליו הוי' שנדפס באור התורה, בפירוש דברי הגמרא הקב"ה ביקר חולים דכתיב וירא אליו הוי' באלוני ממרא גו' (יום שלישי למילתו הי' ובא הקב"ה ושאל בשלומי), שענין החולים בעולמות עליונים הוא כמ"ש סמכוני באשיות גו' כי חולת אהבה אני, שבחינת חולת אהבה היינו שהאהבה להקב"ה חודרת אותו (נעמט אים דורך) כ"כ [כל כך] עד שנעשה חולה. וענין זה שייך בדרגות הכי עליונות, כידוע מ"ש בכתבי האריז"ל שחולה בגימטריא מ"ט, שמורה על דרגא שישנם כל מ"ט שערי בינה בשלימות, ואף שלכאורה הרי זו דרגא היותר נעלית שיכולים להגיע אליו, כמארז"ל חמשים שערי בינה נבראו בעולם וכולם ניתנו למשה חסר אחת (מ"ט), שנאמר ותחסרהו מעט מאלקים, מ"מ, הרי זה עדיין בבחי' חולה (בגימטריא מ"ט), כיון שחסר שער החמשים. ואדרבה, כיון שנמצא בדרגא כזו שיש לו ענין הבינה בשלימות, מ"ט שערי בינה, אזי מבין הוא ביותר שישנו ענין נעלה יותר שלא השיג עדיין, שהו"ע שער החמשים, ומצד זה נעשה אצלו חולת אהבה ביותר.

וזהו גם מ"ש הצמח צדק בשרש מצות התפלה בענין האהבה רבה דבחי' [דבחינת] מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ, שלא לחפוף שום דבר זולתו ית', ולא אפילו שמים וארץ שהם ג"ע [גן עדן] עליון ותחתון, אלא

תהי' האהבה רק לו ית' לבד דהיינו למהו"ע [למהותו ועצמותו] ית' ממש, וכפי שמוסיף, שכך הי' נשמע הלשון ממורנו ורבינו נ"ע [נשמתו עדן] בדביקותו שהי' אומר בזה"ל [בזה הלשון] איך וויל זע גאָר ניסט איך וויל ניט דאָיין ג"ע איך וויל ניט דאָיין עוה"ב כו' איך וויל מער ניט אַז דיך אַליין, והיינו, שדביקותו של אדמו"ר הזקן באופן דמי לי בשמים ועמך לא חפצתי, שאינו חפץ בג"ע ועוה"ב, שהו"ע [שהוא ענין] מ"ט שערי בינה, כי אם במהו"ע ית' ממש, שהו"ע שער הנו"ן, היא בבחי' חולת אהבה.

ועז"נ סמכוני באשיות גו' כי חולת אהבה אני, היינו, שכאשר ישנו הענין דחולת אהבה, אזי צריך להיות הענין דסמכוני באשיות, שהו"ע התגלות אור א"ס ב"ה [אין סוף ברוך הוא] מדרגא נעלית יותר ממ"ט שערי בינה (בגימטריא חולה), שגילוי זה הוא רפואה לחולת אהבה זו.

וזהו מש"נ [מה שנאמר] וירא אליו הוי', לבקר את החולה, שהו"ע התגלות אור א"ס [אור אין סוף] שלמעלה ממ"ט שערי בינה, כדי לרפא את החולת אהבה.

וזהו גם מש"נ כחום היום, שהוציא הקב"ה חמה מנרתקה, שהו"ע שמש צדקה ומרפא גו', ומורה על הגילוי דבחי' אריך אנפין שממנו נמשך ארוכה ורפואה כו', הרפואה לחולת אהבה.

וענין זה (שמש צדקה) הוא ע"ד [על דרך] הגילויים דלעתיד לבוא, כמארז"ל שלעתיד לבוא הקב"ה מוציא חמה מנרתקה צדיקים מתרפאין בה, דכתיב וזרחה לכם שמי שמש צדקה ומרפא גו', וכמבואר במדרש שמש צדקה הוא משיח.

ג) ומזה מובן גודל מעלת הענין דהכנסת אורחים שגדולה מהקבלת פני שכינה, שהרי אע"פ שהי' אצל אברהם הקבלת פני שכינה באופן נעלה ביותר, וירא אליו הוי', לבקר את החולה, שהו"ע גילוי שער הנו"ן כדי לרפא את החולת אהבה, מ"מ, כאשר וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו, אזי וירץ לקראתם גו', שהניחו להקב"ה והלך לקבל את האורחים.

ונקודת הביאור בזה, שעיקר העבודה הוא המעשה בפועל, כמארז"ל לא המדרש עיקר אלא המעשה, שזהו ענין נעלה יותר מהדביקות דמי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ, וכפי שמביא כ"ק מו"ח אדמו"ר מאמר

הצ"צ שכל עניני המס"נ של רבינו הגדול הם כלא לגבי המס"נ לנתק את עצמו (אֶפְרַיִסֶן זיך) מהדביקות דעמך לא חפצתי, כדי להתמסר לעשיית טובה לאיש ישראל, שזהו כללות הענין דהכנסת אורחים, שהוא החק שחקקו אברהם אבינו ודרך החסד שנהג בה.

(ד) ויש לומר בדרך אפשר, שזהו גם ענינו של ראש השנה,

שבו חוזרים כל הענינים לקדמותם, ולאח"ז [—ולאחרי זה] מתחדשים ונמשכים ע"י תקיעת שופר, שמצות היום בשופר.

והענין בזה, כמבואר בדרושי חסידות שקול השופר אינו דיבור מסודר בשכל והבנה והשגה, ואינו אפילו קול פשוט של אדם, כי אם תקיעה בקרן של בהמה, ומ"מ, דוקא עי"ז מגיעים למעלה ביותר, לחדש ולהמשיך את כל הענינים כו'. והיינו, שאף שגדלה מעלת קול ודיבור האדם בשכל והבנה והשגה, ועד לשלימות ההבנה וההשגה ע"י שער הנו"ן דבינה שמרווה את הצמאון דחולת אהבה, מ"מ, הרי ענין זה גופא צריך לחזור ולהתחדש ממקורו בחיות מחודש, ובשביל זה צריך להגיע למעלה בעומק יותר, למקום כזה שאי אפשר להגיע אליו ע"י קול ודיבור האדם בשכל והבנה והשגה, וענין זה נעשה ע"י קול השופר, בקרן של בהמה (ע"ד משנת"ל מעלת המעשה בפועל לגבי הדביקות דמי לי בשמים גו').

וענין זה נמשך במשך כל השנה בכללות העבודה במעשה בפועל כפשוטו, שע"ז מקבצים ומחזירים ומכניסים את ניצוצות הקדושה שנאבדו ונדחו בקצה השמים, כמ"ש והי' ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוו להוי' בהר הקודש בירושלים. וכן תהי' לנו, בקיום התפלה תקע בשופר גדול לחרותנו, בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש, ובאופן דנגאלין מיד.

נקודה לאחשה

מה אפשר לומר לאדם בדיכאון?

אפשר לחשוב שצריך להסביר לו שהחיים יפים, ששווה לו להיות שמח. אולי לפרגן לו ולחזק את המבט שלו על עצמו. אולי כדאי גם להראות לו אהבה ללא תנאי ועוד ועוד. אלו דברים חשובים כמובן, אבל ניל ג'ייקובסון, פסיכולוג אמריקאי, עשה ניסוי מעניין שגילה דוקא סוד מיוחד:

הוא לקח אנשים בדיכאון קשה וחילק אותם לשלוש קבוצות:

קבוצה א': קיבלה רק הפעלה התנהגותית - יציאה מהבית וביצוע משימות יומיומיות, בלי שום ניתוח של מחשבות.

קבוצה ב': קיבלה הפעלה התנהגותית + אתגר מסוים של עבודה על המחשבות שלהם.

קבוצה ג': קיבלה טיפול CBT מלא (כולל עבודה על אמונות עומק ותפיסות עולם).

היינו חושבים שבטח ככל שעובדים יותר על המחשבות ועל הפנימיות של האדם, כך הטיפול מצליח יותר. אבל מה הניסוי גילה?

ובכן... הקבוצה הראשונה, שקיבלה רק פעולות יומיומיות, הצליחה באופן זהה לגמרי לקבוצות האחרות, ואפילו הראתה יציבות בחזרה לשגרה ושמחת חיים יותר מהקבוצות האחרות!

מה אנחנו לומדים מכאן? ממש מה שהרבי אמר לנו במאמר.

כשנגמרת החיות - נגמר הכח, ולהקשיב לתוכן או להסברים כמה טוב לחיות, זה לא ממש מה ש"עשה לנו" את זה... נדמה שכל כישורי ההסברה, ההטעמה, השירה והפיוט לא יועילו לחדש את הכחות, למשוך חיות חדשה. נדמה שאפסה תקוה.

והלב כואב, ורוצה לחיות, רוצה לחיות.

אומר לנו הרבי מליובאוויטש - קח, תעשה משהו, תחזור לפעילות מעשית יהודית יומיומית. ואם מדברים על חבר, תפוס אותו, תעשו משהו ביחד, תצאו לסיבוב ברחוב, תכינו סלט, תלכו לעזור ליהודי אחר. לא הסבר, לא שחנ"ש, ואפילו לא ספר חסידות - פשוט להתחיל לעשות משהו, הכי מינימלי ופשוט.

מבחינה מסוימת, זה מה שקרה בראש השנה: כל החיות מסתלקת, כל המדרגות, כל התענוגים הפנימיים. הכל ממש נעלם. מאיפה נקח חיות? מאיפה

נחדש כחות? נחדש שנה? תפוס שופר, קרן של בהמה, תתקע בקול פשוט, בלי להבין שום דבר – וזה מחדש את העולם, מחדש את השנה לגמרי!

משם נתחיל להבין, להשיג, לתקן את המחשבות שלנו, לראות את הטוב ועוד ועוד – אבל הכל מתחיל מהפלא הזה שה' העניק לנו, מעשים יומיומיים, 'קטנים' כביכול, אבל מחזיקים ומאירים את כל העולם.